

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย ได้มีมาตั้งแต่ปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยคนจีนและญวนไต้หวันเข้ามาเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการกู้เอกราชในประเทศของตน และต่อมาได้กลายเป็นปัญหาให้กับรัฐบาลต้องดำเนินการป้องกัน ทั้งแต่สมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นมา

ในระยะแรกยังไม่มีการเคลื่อนไหวที่จัดอยู่ในขั้นที่เรียกว่ารุนแรง จนมาถึงในสมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้กลับคืนสู่อำนาจอีกครั้งหนึ่ง ในพ.ศ. 2491 จากนั้นเป็นต้นไป รัฐบาลเริ่มตระหนักถึงภัยคุกคามจากพวกคอมมิวนิสต์มากขึ้น จึงได้เปลี่ยนจากกรที่เคยใช้กฎหมายต่างๆ ไปป้องกัน ไปเป็นการออกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495 แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ก็ยังคงมีอยู่

จนถึง พ.ศ. 2500 บรรยากาศทางการเมืองอยู่ในลักษณะที่มีความขัดแย้งกัน โดยเริ่มตั้งแต่เหตุการณ์ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 เมื่อมาถึงในระยะนี้ ปัญหาการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ได้มีลักษณะเด่นชัดและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพราะใน พ.ศ. 2501 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ใช้อำนาจเผด็จการทหารปกครองประเทศล้มรัฐธรรมนูญ ยกเลิกสภานิติบัญญัติ ตลอดจนการที่สหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเมืองไทย ประจวบกับการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ภายในประเทศได้รับการสนับสนุนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัสเซียมากขึ้น รัฐบาลจึงได้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามอย่างเอาจริงเอาจัง โดยเริ่มใช้กำลังทหารเป็นหลักในการปราบปราม เป็นผลให้การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการเคลื่อนไหวไปเป็นระยะ ๆ เช่น จากแนวทางสันติไม่ใช้กองกำลังติดอาวุธ ตลอดจนการใช้ยุทธวิธีแบบป่าล้อมเมือง

แนวทางการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ในแต่ละระยะของช่วงที่ศึกษา
 จะเป็นไปอย่างไร ประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ตลอดจนการใช้นโยบายในการ
 ป้องกันและปราบปรามของรัฐบาล จากการที่เคยใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นหลัก
 ในการป้องกันและปราบปราม ได้เปลี่ยนมาใช้มาตรการทางทหาร และการเมืองตาม
 ลำดับจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร มีอะไรเป็นอุปสรรคบ้าง ในที่สุดด้วย
 ปัจจัยอะไร ที่เป็นสิ่งผลักดันให้การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์กับนโยบายป้องกัน
 และปราบปรามของรัฐบาลในตอนปลายของช่วงนี้ ต้องเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือการ
 เคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ แม้ยังคงมีอยู่ แต่ก็อ่อนตัวลงไปมาก คำนนโยบายใน
 การป้องกันและปราบปรามของรัฐบาลก็เป็นไปในลักษณะที่ใช้การเมืองนำหน้าการทหาร
 เป็นหลักผนวกกับการอาศัยพลังมวลชนหรือประชาชนเป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและ
 ปราบปรามร่วมกับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล ขณะเดียวกัน รัฐบาลก็ได้ประกาศนโยบาย
 66/23 ออกมาจะได้ผลหรือไม่ เพียงไร สิ่งใดเป็นสาเหตุเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหา
 ที่น่าสนใจและควรจะได้วิจัยค้นคว้าเพื่อหาคำตอบออกมาให้ชัดเจน

และอีกสิ่งหนึ่งที่เห็นว่ามีควมสมควรอย่างยิ่ง ที่ต้องกล่าวถึง นั่นก็คือ อุดมการณ์
 หรือแนวความคิดของมาร์กซ์ เลนิน และ เหมาเจ๋อตุง พรรคคอมมิวนิสต์ หรือแนวความคิด
 ทั้งสามนี้ก็เป็นพื้นฐานของพรรคคอมมิวนิสต์ต่าง ๆ อยู่แล้ว เพียงแต่ว่า พรรคคอมมิวนิสต์
 ใดจะเน้นแนวทางการปฏิวัติ หรือยึดถือแนวความคิดใดเป็นหลักเท่านั้นเอง

แต่ในที่นี้นอกจากอุดมการณ์ หรือแนวความคิดดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานของพรรค
 แล้ว ยังนำไปสู่ความแตกแยกภายในพรรค ก่อให้เกิดความขัดแย้งในศูนย์การนำ และ
 แนวร่วม ยังผลให้เกิดการชะงักในการเคลื่อนไหวระยะหนึ่ง เพราะฉะนั้นก่อนที่จะกล่าว
 ถึงปัญหาหรือคำถามที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ ก็ใครที่จะกล่าวถึง
 อุดมการณ์ หรือแนวความคิดหลักทั้งสามก่อน อันต่อไปจะให้คำตอบว่า พรรคคอมมิวนิสต์
 แห่งประเทศไทยยึดถือหรือเน้นหนักแนวความคิดของใคร และแนวความคิดนั้น ๆ มีสาระ
 สำคัญเกี่ยวกับอะไรบ้าง และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้น เป็นความขัดแย้งกันในเรื่องอะไร
 ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ซึ่งประเด็นเหล่านี้ ก็นำที่จะทราบคำตอบด้วยเช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงอุดมการณ์ หรือแนวความคิดของมาร์กซ์ เลนิน และ เหมา เจ๋อตุง ซึ่งเป็นความคิดพื้นฐานของพรรคคอมมิวนิสต์โดยทั่วไป แต่ที่สำคัญแนวความคิดดังกล่าวนี้ได้นำไปสู่การแตกแยกภายในของพรรคคอมมิวนิสต์ในไทย
2. เพื่อศึกษาถึงหลักการและวิธีการในการเคลื่อนไหว ด้วยลักษณะหรือรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละระยะ ตลอดจนความสำเร็จ และความล้มเหลว
3. เพื่อศึกษาถึงความขัดแย้งทั้งทางสากลและภายในพรรค ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน นำไปสู่ความแตกแยกภายในพรรค รวมทั้งการขาดการสนับสนุนจากภายนอก ยิ่งผลให้การเคลื่อนไหวต้องอ่อนลง จนถึงขั้นชะงักงันก็ว่าได้
4. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับนโยบายในการป้องกันและปราบปรามของรัฐบาลในแต่ละยุคหรือแต่ละสมัย ตลอดจนมาตรการและบุคลากรที่ใช้ในการดำเนินนโยบายในการป้องกันและปราบปราม รวมทั้งความสำเร็จและล้มเหลวในการดำเนินงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้กำหนดไว้ในช่วง พ.ศ. 2500-2523

เหตุผลที่ใช้ พ.ศ. 2500 เป็นระยะเวลาเริ่มต้น เพราะการเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์กับนโยบายป้องกันและปราบปรามของรัฐบาลในช่วงที่ศึกษาคือเริ่มจากสมัยของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นั้น มีความแตกต่างกับการเคลื่อนไหวและการป้องกันปราบปรามในช่วงก่อนหน้านี้เห็นได้ชัดเจน

ส่วนการที่ถือเอา พ.ศ. 2523 เป็นเวลาซีกต้นหรือตัดคอนเนื้อหาไว้อีกช่วงหนึ่งก็ด้วยเหตุผลที่ว่า เมื่อมาถึงระยะเวลาดังกล่าว การเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์มีแนวโน้มที่จะต้องเปลี่ยนลักษณะหรือแนวทางในการเคลื่อนไหวอีก อันเป็นผลกระทบมาจากการได้รับการสนับสนุนจากพรรคคอมมิวนิสต์ต่างประเทศน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากความขัดแย้งทางสากลเป็นเหตุ รวมทั้งการที่ต้องแตกแยกกันเอง ตลอดจนการที่กองทัพประสบความสำเร็จความล้มเหลวในการเคลื่อนไหว ประจวบกับรัฐบาลได้ประกาศคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ 66/23 ออกมาสอดคล้องกับความแตกแยกทั้งทางสากลและภายในพรรค นำมาซึ่งการ
 ทะຍอยออกจากป่า เข้ามอบตัวพร้อมด้วยอาวุธ กับฝ่ายบ้านเมืองเป็นจำนวนมาก เมื่อมา
 ถึงจุดนี้ การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ก็คง เปลี่ยนแนวทาง หรือลักษณะในการเคลื่อนไหว
 ไหว จึงทักทอนช่วงศึกษาไว้แค่นี้เป็นช่วงหนึ่ง (ซึ่งช่วงศึกษาในระยะต่อไปก็จะเริ่มจากปี
 2524 ได้มีการประชุมสมัชชา 4 เป็นจุดเริ่มต้น)

แม้จะได้ออกข้อขบเซกของการวิจัยหรือช่วงที่ทำการศึกษาคจาก พ.ศ. 2500-
 2523 ดังกล่าวมาแล้วก็ตาม แต่เมื่อใดทำการศึกษาและวิจัย ก็ได้ไปจับมาตั้งแก่พวกคอม-
 มิวนิสต์เริ่มเคลื่อนไหวในปี พ.ศ. 2468 ทำให้กลายเป็นการวิจัยนอกขอบเขตไป แท้ที่จริง
 แล้วต้องการปูพื้น และต้องการให้ทราบถึงลักษณะของการเคลื่อนไหวที่ต่อเนื่องและเปลี่ยน
 ลักษณะของการเคลื่อนไหวมาเป็นระยะ ๆ ซึ่งในช่วงก่อนหน้าขอบเขตก็กล่าวพอเป็น
 สั้งเขปเท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ควบคู่การวิเคราะห์ข้อมูล
 ทางคานเอกสารและเสนอรายงานตามแบบพรรณาววิเคราะห์เป็นหลัก โดยอาศัยข้อมูลจาก
 เอกสารเท่าที่มีอยู่และเท่าที่ทางราชการจะเปิดเผยได้ เพราะว่าเป็นเรื่องราวหรือ
 เหตุการณ์ที่ยังค่อนข้างจะเป็นปัจจุบันอยู่ จึงเป็นธรรมชาติที่ตรงประสมกับปัญหาการปกปิด
 เอกสารอยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้พยายามอย่างเต็มที่ ที่จะนำเอกสารตามที่
 สามารถค้นคว้าได้จากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย หอสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หอสมุดวิทยาลัยป้องกันราช
 อาณาจักร หอสมุดกองอำนวยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) กอง
 อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย และหอสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อที่จะได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิด หรืออุดมการณ์ของ

มาร์กซ์ เลนิน และ เหมาเจ๋อตง ซึ่งถือว่าเป็นแนวความคิดของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยทั่วไป

2. เพื่อที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ และเห็นภาพอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ตลอดจนหลักการและวิธีการในการเคลื่อนไหว รวมทั้งความสำเร็จ และความล้มเหลวในการเคลื่อนไหว

3. เพื่อที่จะได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ของรัฐบาลในแต่ละสมัย ว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร

แต่ที่สำคัญ เชื่อว่าผลจากการศึกษานี้พอที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับหลักการและวิธีการในการป้องกันและปราบปรามการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ ทั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของรัฐ และสถาบันทั้งสามคือ ชชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่รักยิ่งของชาวไทยสืบไป

คำชี้แจง เฉพาะงานวิจัยนี้

การเคลื่อนไหว หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำในทุกอย่าง ทุกลักษณะ จะมีหรือไม่มีอุดมการณ์ตลอดถึงเป้าหมายก็ตามแต่

พวกคอมมิวนิสต์ เป็นคำกล่าวรวม ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำ หรือการดำเนินการของพรรค กองกำลังติดอาวุธ แนวร่วม ยกเว้นกิจกรรม หรือการกระทำใด ๆ ที่ใช้คำกล่าวรวม แล้วจะทำให้เกิดความเข้าใจผิด ก็จะใช้ชื่อบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้น ๆ โดยตรง